

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 158/2021 van 10 september 2021

Betreft: Adviesaanvraag over een wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, teneinde de operatoren van een elektronische interface hoofdelijk aansprakelijk te maken voor de betaling van de btw (CO-A-2021-154)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit"), aanwezig: mevrouw Marie-Hélène Descamps, mevrouw Alexandra Jaspar, en de heren Yves-Alexandre de Montjoye, Bart Preneel et Frank Robben;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Eliane Tillieux, Kamervoorzitter, ontvangen op 15 juli 2021;

Gelet op het verslag van Alexandra Jaspar;

Brengt op 10 september 2021 het volgende advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Kamervoorzitter, mevrouw Eliane Tillieux, vroeg op 15 juli het advies van de Autoriteit over een wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, teneinde de operatoren van een elektronische interface hoofdelijk aansprakelijk te maken voor de betaling van de btw (hierna "het wetsvoorstel")¹.
2. Het wetsvoorstel beoogt met name de operatoren van een elektronische interface te verplichten² de gegevens te bewaren die de bevoegde belastingadministratie nodig heeft om te controleren of de gebruikers van de elektronische interfaces de btw-wetgeving naleven. Artikel 4 van het wetsvoorstel voorziet in de invoering van een § 7 bij artikel 60 van het Wetboek van belasting over de toegevoegde waarde (hierna "het wetboek" genoemd), dat als volgt luidt:

"§ 7. Met betrekking tot goederen die door in België gevestigde leveranciers worden geleverd en diensten die door in België gevestigde dienstverrichters worden verstrekt aan in België gevestigde klanten door middel van een elektronische interface, houdt de operator van die elektronische interface de passende boeken, stukken en documenten bij opdat de voor de belasting over de toegevoegde waarde bevoegde diensten kunnen waken over de correcte inning van die belasting.

De operator van een elektronische interface bepaalt zelf waar hij de in het eerste lid bedoelde boeken, stukken en documenten bewaart, mits hij ze op verzoek en zonder ongegronde vertraging ter beschikking kan stellen van de voor de belasting over de toegevoegde waarde bevoegde diensten. Ingeval die boeken, stukken en documenten elektronisch worden bijgehouden, moet hij de voor België relevante gegevens volledig online toegankelijk stellen voor die diensten.

De in het eerste lid bedoelde boeken, stukken en documenten worden gedurende zeven jaar bewaard, met ingang van 1 januari van het jaar dat volgt op dat waarop de gegevens inzake leveringen van goederen of verstrekkingen van diensten betrekking hebben

Zodra bij het leveren van goederen of het verstrekken van diensten, als bedoeld in het eerste lid, voor het eerst een elektronische interface wordt gebruikt, stelt de operator van

¹ DOC 55 1540/001

² In het wetsvoorstel wordt het begrip "operator van de elektronische interface" als volgt gedefinieerd: "een natuurlijke of rechtspersoon die al dan niet tegen betaling een elektronische interface beheert en potentiële leveranciers van goederen en verstrekkers van diensten via die elektronische interface de mogelijkheid biedt met klanten te communiceren". Het begrip elektronische interface wordt op zijn beurt als volgt gedefinieerd: "een marktplaats, een platform, een portaal of een soortgelijk elektronisch middel aan de hand waarvan een leverancier van goederen of een verstrekker van diensten met een potentiële klant kan communiceren».

die elektronische interface de voor de belasting over de toegevoegde waarde bevoegde diensten daarvan in kennis, rekening houdend met de voorwaarden en nadere regels die de minister van Financiën of diens gemachtigde ter zake bepaalt".

3. In de toelichting bij de artikelen geven de auteurs van het wetsvoorstel aan welke gegevens op grond van het nieuwe artikel 60, § 7, van het wetboek zullen moeten worden bewaard:

"1° de naam of de maatschappelijke benaming van de leverancier van goederen of de verstrekker van diensten, evenals het adres van zijn maatschappelijke of administratieve zetel of, bij ontstentenis van een dergelijke zetel, het adres van zijn domicilie of zijn gebruikelijke woonplaats;

2° indien de leverancier van goederen of de verstrekker van diensten geregistreerd is bij de dienst belast met de belasting over de toegevoegde waarde: zijn btw-identificatienummer als bedoeld in artikel 50 van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde of, bij ontstentenis daarvan, het in een andere lidstaat toegekende btw-identificatienummer

3° de naam of de maatschappelijke benaming van de in België gevestigde klant, evenals het adres van zijn maatschappelijke of administratieve zetel of, bij ontstentenis van een dergelijke zetel, het adres van zijn domicilie of zijn gebruikelijke woonplaats;

4° indien de in België gevestigde koper geregistreerd is bij de btw: zijn btw-identificatienummer als bedoeld in artikel 50 van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde;

5° voor elke levering van goederen of verstrekking van diensten als bedoeld in artikel 4 van het wetsvoorstel: de gebruikelijke benaming van de geleverde goederen en verstrekte diensten, de hoeveelheid, het voorwerp van de diensten, de datum van de levering van de goederen of verstrekking van de diensten, de vertrekplaats van het transport of van de verzending van de goederen, de bestemming van de goederen, de aan de klant gefactureerde prijs en het aan de klant gefactureerde btw-bedrag;

6° voor elke leverancier van goederen of verstrekker van diensten die de elektronische interface gebruikt: de totale omzet per jaar (exclusief btw) uit de in artikel 4 van dit wetsvoorstel bedoelde goederen en diensten .

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

a) Toepasselijkheid van de AVG

4. Wanneer kopers of verkopers natuurlijke personen zijn, zijn de gegevens die krachtens artikel 4 van het wetsvoorstel worden bewaard, persoonsgegevens die in overeenstemming met de AVG moeten worden verwerkt.

b) Proportionaliteit van de verplichte bewaring van de gegevens

5. De Autoriteit wijst erop dat het wetsvoorstel leidt **tot de oprichting van gecentraliseerde gegevensbanken** bij de operatoren van een elektronische interface die gegevens bevatten over aankopen die door natuurlijke of rechtspersonen via de elektronische interface zijn gedaan. De oprichting van dergelijke gegevensbanken is een **aanzienlijke aantasting van de** rechten en vrijheden van de betrokkenen.
6. De Autoriteit herhaalt nogmaals dat elke aantasting van het recht op eerbiediging van de bescherming van persoonsgegevens, in het bijzonder wanneer het gaat om een aanzienlijke aantasting, alleen is toegestaan **indien zij wordt omkaderd door een norm die voldoende duidelijk en nauwkeurig is waarvan de toepassing voor de betrokken personen te voorzien is** Elke norm die een verwerking van persoonsgegevens omkaderd, met name wanneer deze een aanzienlijke aantasting van de rechten en vrijheden van de betrokkenen inhoudt, moet derhalve voldoen aan **de eisen van voorspelbaarheid en nauwkeurigheid** De regelgeving moet in het bijzonder het volgende vermelden: het(de) precieze doeleinde(n) van de verwerking, de soorten verwerkte gegevens die nodig zijn voor het verwezenlijken van dat doeleinde, de categorieën van betrokkenen over wie de gegevens zullen worden verwerkt, de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie hun gegevens worden meegedeeld, de omstandigheden waarin zij worden meegedeeld, evenals alle maatregelen die een rechtmatige en behoorlijke verwerking van de persoonsgegevens tot doel hebben.
7. Naast het legaliteitsvereiste is een aantasting van het recht op eerbiediging van gegevensbescherming alleen toelaatbaar indien zij **noodzakelijk is en evenredig is** met het nagestreefde doel.
8. De Autoriteit merkt op **dat het nagestreefde doeleinde** - te zorgen voor een correcte inning van de belasting over de toegevoegde waarde - **legitiem is**. Zij plaatst echter vraagtekens bij de noodzaak en de evenredigheid van de door het wetsvoorstel opgelegde verplichting tot gegevensbewaring. Zij verzoekt de auteurs van het wetsvoorstel derhalve de noodzaak en evenredigheid van deze nieuwe verplichting tot gegevensbewaring te onderzoeken en te rechtvaardigen. Zij acht het met name van belang dat de auteurs van het voorstel de noodzaak en evenredigheid van de op deze basis te bewaren

gegevens in overweging nemen - en rechtvaardigen - en ervoor zorgen dat het wetsvoortel het beginsel van de minimale gegevensverwerking eerbiedigt (zie hieronder).

c) Doeleinde(n) van de gegevensbewaring

9. Overeenkomstig artikel 5.1.b), van de AVG, mag een verwerking van persoonsgegevens enkel worden verricht voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
10. De Autoriteit merkt op dat het doel van de bewaring van gegevens als bedoeld in artikel 4 van het wetsvoorstel in **deze bepaling uitdrukkelijk wordt omschreven en dat het een gerechtvaardigd doel is**, aangezien het de administratie belast met de belasting op de toegevoegde waarde in staat moet stellen de correcte inning van de belasting te controleren.

d) Categorieën van gegevens en betrokkenen

11. Artikel 5.1.c), van de AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (beginsel van "minimale gegevensverwerking").
12. Artikel 4 van het wetsvoorstel bepaalt niet precies welke gegevens moeten worden bewaard, aangezien het alleen stelt dat operatoren van elektronische interfaces de volgende gegevens moeten bewaren "*boeken, stukken en documenten opdat de voor de belasting over de toegevoegde waarde bevoegde diensten kunnen waken over de correcte inning van die belasting*". De toelichting bij de artikelen is explicieter en geeft een opsomming van de verschillende categorieën gegevens die zouden moeten worden bewaard. De Autoriteit verzoekt de **auteurs te onderzoeken - en te rechtvaardigen - of al deze gegevens moeten worden bewaard om de belastingadministratie in staat te stellen zich ervan te vergewissen dat de belasting over de toegevoegde waarde** correct is geïnd voor leveringen van goederen en diensten die via de door deze operator beheerde elektronische interface plaatsvinden, door in België gevestigde leveranciers van goederen, door in België gevestigde leveranciers van diensten, aan in België gevestigde klanten. In dit verband herinnert de Autoriteit **eraan dat het wetsvoorstel het beginsel van de minimale gegevensverwerking moet eerbiedigen**. Voorts herinnert de Autoriteit eraan dat het met het oog op een voldoende voorspelbaarheid van de gegevensverwerking **noodzakelijk is om in het wetsvoorstel**, en niet alleen in de voorbereidende werkzaamheden, de categorieën gegevens op te nemen die door operatoren van elektronische interfaces moeten worden bewaard.

e) Bewaartermijn

13. Krachtens artikel 5.1.e) van de AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt (minimale gegevensverwerking).
14. De Autoriteit merkt op dat het wetsvoorstel voorziet in een bewaartermijn van 7 jaar vanaf 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarop de gegevens over leveringen en diensten betrekking hebben.
De Autoriteit neemt hiervan nota.

f) Verwerkingsverantwoordelijke

15. Het wetsvoorstel wijst de verwerkingsverantwoordelijke niet expliciet aan. Uit het wetsvoorstel blijkt echter impliciet, **maar wel degelijk duidelijk, dat de operator van de online-interface de verantwoordelijke is voor de** bewaring van gegevens overeenkomstig artikel 4 van het wetsvoorstel. **De Autoriteit neemt hiervan nota.**

OM DIE REDENEN,

De Autoriteit verzoekt de auteurs van het wetsvoorstel de evenredigheid van de verplichting tot het bewaren van gegevens voor operatoren van elektronische interfaces te beoordelen en te rechtvaardigen, en ervoor te zorgen dat de krachtens artikel 4 van het wetsvoorstel te bewaren gegevens voldoen aan het beginsel van de minimale gegevensverwerking. De Autoriteit is van oordeel dat in het wetsvoorstel moet worden gespecificeerd welke categorieën gegevens moeten worden bewaard op grond van artikel 4 van het wetsvoorstel.

Voor het Kenniscentrum
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur